.....

Uitvoeringstoets Wetsvoorstel Implementatie Confiscatierichtlijn

Impactanalyse

Politie – Expertisegebied Beleid Operatien

Definitief

Versie 2.2

Versiedatum 24 november 2025

Rubricering Politie Intern

1. Inleiding 3
1.1 Aanleiding 3
1.2 Doel en reikwijdte 4
1.3 Leeswijzer 5

2. Impact op de politieorganisatie 6
2.1 Wat gaat er veranderen? De nieuwe wetgeving introduceert in het Nederlands strafprocesrecht onder andere nieuwere maatregelen van confiscatie en vervallenverklaring aan de staat, verhaal bij derden en fundamentele nieuwe ontwikkelingen in de Europese en internationale samenwerking en nieuwe maatregelen in het strafproces die grote impact hebben op het werk van de politie. 6
2.2 Overzicht richtlijn 9
2.3 Implementatietermijnen 10

3. Operationele impact 11
3.1 Non-Conviction Based Confiscation (NCBC) 11
3.2 Asset Recovery Offices (ARO) 11
3.3 Financiële recherche regionale eenheden en noodhulpdiensten 11
3.4 (Landelijk) Internationale Rechtshulp Centrum ((L)IRC) 12
3.5 Beslag 12

4. Organisatorische impact 13
4.1 Bureau voor Vermogensbeheer 13
4.2 Governance en sturing 13
4.3 Rapportage en monitoring 13

5. ICT en IV-systemen 14
5.1 Benodigde IV-ontwikkelingen 15
5.2 Implementatierisico’s ICT 15

6. Capaciteit en middelen 16
Samenvatting capaciteitsbehoefte 16
Totaal geraamde kosten 17
Voorbehoud 17

7. Risico's en mitigerende maatregelen 18

8. Conclusies en aanbevelingen 19
Belangrijkste conclusies 19
Aanbevelingen 19

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Op 24 april 2024 heeft de Europese Unie een nieuwe richtlijn vastgesteld over ontneming en confiscatie van vermogensbestanddelen (Richtlijn (EU) 2024/1260). Deze richtlijn vervangt alle bestaande regelgeving in dit verband (Richtlijn 2014/42/EU, Kaderbesluit 2005/212/JBZ, Besluit 2007/845/JBZ) en introduceert een samenhangend, versterkt kader voor de bestrijding van georganiseerde criminaliteit via vermogensontneming en confiscatie.

Georganiseerde criminaliteit genereert in Europa jaarlijks minimaal 139 miljard euro aan illegale winsten. Het huidige juridische kader schiet in ook Europees verband tekort nu er onder andere geen mogelijkheid is van confiscatie zonder strafrechtelijke veroordeling, er beperkte mogelijkheden zijn om onverklaarbaar vermogen af te pakken, onvoldoende capaciteit bestaat voor vermogensopsporing, trage internationale samenwerking is zonder duidelijke termijnen, en versnipperd beheer is van in beslag genomen vermogen.

Het College van procureurs-generaal beschrijft ter illustratie van de problematiek in de praktijk in haar advies van 21 oktober 2025[1] concrete situaties waar de huidige wetgeving tekortschiet: contant geld verstopt in auto's waar niemand zich als eigenaar meldt, kunst aangetroffen in doorzochte panden zonder bekende rechthebbende, cryptovaluta op digitale gegevensdragers waarvan de eigenaar onbekend is. En het meest schrijnend: volgens het Openbaar Ministerie (OM) liggen er momenteel "vele miljoenen euro's op bewaarrekeningen" die niet kunnen worden afgepakt onder de huidige regelgeving.
De richtlijn moet uiterlijk 23 november 2026 in nationale wetgeving zijn omgezet Daartoe heeft een consultatie van het wetsvoorstel plaatsgevonden.

In aansluiting daarop heeft het ministerie van Justitie en Veiligheid (J&V) de korpschef per brief van 14 juli 2025 verzocht om ten behoeve van de voorgestane implementatie een eerste uitvoeringstoets uit te voeren om op die manier mogelijke aanloop- en uitvoeringsproblemen vroegtijdig te kunnen signaleren.

J&V heeft de korpschef gevraagd om in deze *eerste* uitvoeringstoets – waar van toepassing voor de politie - in te gaan op de volgende aspecten:

1. Uitvoerbaarheid;
2. Handhaafbaarheid;
3. Haalbaarheid beoogde invoeringsdatum;
4. Effecten op de doelgroep;
5. Inschatting van de benodigde (extra) capaciteit;
6. Benodigde technologische aanpassingen waaronder op het vlak van ICT/IV;
7. Incidentele en structurele kosten van de implementatie van de nieuwe wetgeving;
8. Effecten op regeldruk (administratieve lasten);
9. Implementatie/risico's/beheersmaatregelen/control;
10. Gegevensuitwisseling.

Binnen de politie heeft Bureau Impactanalyse van Expertisegebied Directie Operatien van de portefeuillehouder FINEC de opdracht gekregen een impactanalyse uit te voeren.

De politie heeft in haar consultatieadvies ontwerpwetsvoorstel Implementatiewet Confiscatierichtlijn van 22 september 2025 voor de impact op de politieorganisatie verwezen naar deze impactanalyse.

[1] Bron: https://www.om.nl/documenten/wetgevingsadviezen/2025/10/21/21-10-2025-advies-inzake-wetsvoorstel-implementatie-confiscatierichtlijn

Met de voorgestelde implementatiewet in Nederland worden de wettelijke regels met die in de verdere Europese Unie geharmoniseerd als het gaat om bevriezing, confiscatie, beheer en eventuele executie van vermogensbestanddelen die in verband staan met criminaliteit. Dit brengt (ook) voor Nederland een aantal wijzigingen met zich mee.

De samenwerking tussen de nationale bureaus voor ontneming van vermogensbestanddelen (Asset Recovery Office, ARO) binnen de Europese Unie wordt vergemakkelijkt en versterkt met extra bevoegdheden en middelen voor de opsporing en identificatie, (onmiddellijk) optreden, beheer, registratie en rapportage.

Opsporingsinstanties en samenwerking
Dit betekent voor ARO dat hun werkzaamheden in omvang gaan toenemen en meer inhoudelijke opsporingswerkzaamheden gaan omvatten met naar verwachting meer samenwerking met ARO's van andere lidstaten, derde landen en Europese instanties zoals Europol, Eurojust en EOM.

Voor de algehele opsporing zal voortvarend optreden nodig zijn bij voorwerpen met een snelle waardevermindering, als bewaarkosten onevenredig hoog worden of het beheer onevenredig veel lasten met zich meebrengt. Ook wordt de verbeurdverklaring voor meer voorwerpen dan nu mogelijk gemaakt, zoals bij een koppeling aan de waarde van de opbrengst van strafbare feiten of in het geval moedwillig ter verhulling voorwerpen aan een ander in bezit of eigendom zijn gebracht. Verder wordt het strafproces uitgebreid met de mogelijkheid van confiscatie zonder veroordeling in Nederland geïmplementeerd in de vorm van de 'confiscatie van voorwerpen zonder voorafgaande veroordeling' en 'vervallenverklaring aan de Staat'.

De politie ziet het als een zeer waardevolle ontwikkeling dat met de wettelijke verankering van de Confiscatierichtlijn voor landen in de Europese Unie een verdere bijdrage wordt geboden om met passende instrumenten het afpakken van crimineel verworven bezit te bestrijden.[2]

Het schijnbaar onaantastbaar zijn van crimineel verworven bezit kan met deze beoogde wetgeving worden aangepakt, ook als de verdachte op dat moment nog niet geheel zichtbaar is voor de opsporing. Daarnaast biedt het wetsvoorstel de grondslag om het ARO een definitieve landelijk verankerde plek te bieden inclusief de daarvoor benodigde bemensing en middelen.

Werkproces beheer en beslag
Een heldere wet en memorie van toelichting kan voor ook onze politiemedewerkers duidelijke handvatten bieden over het werkproces van in beslagname, bevriezing, beheer en vervreemding. Uit de ontwerpmemorie valt op te maken dat consequenties ten aanzien van dit werkproces als het ware automatisch geborgd is onder het LBA, onderdeel van het Openbaar Ministerie. De politie voorziet echter ook een taakverzwaring en kostenstijging in het proces bij de Ketenbeslaghuizen in verband met de doorlooptijden binnen de keten.

1.2 Doel en reikwijdte

Deze impactanalyse heeft tot doel een beeld te geven van de gevolgen van de implementatie van Richtlijn (EU) 2024/1260 voor de Nederlandse politieorganisatie in de Nederlandse wet om te zetten. De analyse beschrijft waar mogelijk de operationele, organisatorische, personele, technische en financiële impact, en identificeert risico's en benodigde mitigerende maatregelen.

[2] Zie ook het recent verschenen Jaaroverzicht Criminele Geldstromen 2024 van het OM https://static1.squarespace.com/static/574ed613b654f9622c9dbf0e/t/68a330293f1dda394f5caa6b/1755525170748/1755519875201.pdf

De analyse richt zich op de voorziene directe impact voor de politie. Impact op andere organisaties in de keten (OM, FIOD, Belastingdienst, rechterlijke macht) valt buiten de scope van dit document, maar wordt wel waar relevant voor de politiesamenwerking, benoemd.

De politie heeft tijdens de impactanalyse contact gehad met zowel het OM als met de FIOD. Beide ketenpartners gaven aan nog geen onderbouwd zicht te hebben op de daadwerkelijke impact ten gevolge van de Confiscatierichtlijn. Het OM heeft in haar voornoemd advies over wetsvoorstel implementatie confiscatierichtlijn van 21 oktober 2025 de te verwachten impact wat betreft de structurele kosten in eerste instantie geschat op 5,5 miljoen euro en 5 miljoen euro incidenteel voor de aanpassing van de IV-processen/IT-systemen. Het OM merkt op dat deze kosten mede afhankelijk zijn van de inzet van de ketenpartners in binnen- en buitenland.[3] De politie onderschrijft deze invloed van inzet van ketenpartners, met name als het gaat om het uit te voeren beleid alsook de technologische uitwerking ervan.

Evenals het OM verzoekt de politie voor een evaluatie om de doeltreffendheid en effecten van de Confiscatierichtlijn en implementatiewet in de praktijk te evalueren, onder meer over de doelbereiking en de beschikbare middelen om hieraan uitvoering te geven.

1.3 Leeswijzer

Dit rapport bevat een eerste impactanalyse van Richtlijn (EU) 2024/1260 voor de Nederlandse politie. De analyse is gebaseerd op:
- Het implementatiewetsvoorstel;
- Het onderdeel 3 van het advies van het College van procureurs-generaal (21 oktober 2025);
- Consultatie van de experts en leiding binnen de politieorganisatie.

Voorbehoud

De genoemde capaciteits- en kostencijfers zijn eerste ramingen. Een definitieve berekening volgt na nadere analyse door het OM en in samenspraak met alle ketenpartners. Een en ander hangt onder andere af van doelstellingen van het OM, zoals het aantal vervolgingen per jaar, de prioritering en de daarbij behorende technologische uitwerking. Het OM heeft zoals hierboven benoemd, aangegeven dat deze nadere analyse niet binnen de consultatietermijn kon worden afgerond.

[3] Bron: https://www.om.nl/documenten/wetgevingsadviezen/2025/10/21/21-10-2025-advies-inzake-wetsvoorstel-implementatie-confiscatierichtlijn

2. Impact op de politieorganisatie

2.1 Wat gaat er veranderen?

De nieuwe wetgeving introduceert in het Nederlands strafprocesrecht onder andere nieuwere maatregelen van confiscatie en vervallenverklaring aan de staat, verhaal bij derden en fundamentele nieuwe ontwikkelingen in de Europese en internationale samenwerking en nieuwe maatregelen in het strafproces die grote impact hebben op het werk van de politie.

Non-Conviction Based Confiscation (NCBC)

Confiscatie zonder strafrechtelijke veroordeling vraagt om een voorwerp of object-gebaseerde opsporing en mutatie. In de huidige systemen van de politie kan vermogen alleen worden verwerkt en afgepakt als iemand daadwerkelijk is aangemerkt als verdachte. Maar wat als de verdachte overlijdt voordat de strafzaak is afgerond? Of als hij is gevlucht naar een land zonder uitleveringsverdrag?

Met NCBC kan voortaan het vermogen ook in die situaties geconfisqueerd worden. De informatiesystemen van de politie zijn nu ingericht op personen - elk strafbaar feit, elk proces-verbaal, elke vordering hangt aan een verdachte. Bij NCBC moet alles worden geregistreerd per voorwerp: waar komt het vandaan, wie heeft het in bezit gehad, welke geldstromen zitten eraan vast, wie claimt er rechten op. Ook de bewijsstandaard is anders. Voor een strafrechtelijke veroordeling moet bewijs "buiten redelijke twijfel" zijn. Voor confiscatie via NCBC volstaat het dat de criminele herkomst "aannemelijk" is. Sterker nog, als het OM dat aannemelijk heeft gemaakt moet de belanghebbende bewijzen dat het voorwerp wél legaal is verkregen. Dat is een omkering van de bewijslast die niet alleen juridisch interessant is, maar ook praktische consequenties heeft voor hoe we vermogensonderzoeken uitvoeren.

Onverklaarbaar vermogen

De tweede grote wijziging is het afpakken van onverklaarbaar vermogen dat niet direct uit de ten laste gelegde feiten komt. In de huidige situatie kan alleen het voordeel uit de bewezen feiten worden ontnomen. Iemand wordt veroordeeld voor drugstransport, het OM kan aantonen dat hij daar 50.000 euro mee heeft verdiend, dus dat bedrag kan worden ontnomen. Maar wat als diezelfde persoon naast dat drugstransport ook nog een villa heeft, drie dure auto's en een collectie horloges ter waarde van een ton? Als het OM niet kan bewijzen dat die specifieke goederen direct uit dat ene drugstransport komen, blijven ze buiten beeld. Met de confiscatiemogelijkheid van onverklaarbaar vermogen verandert dat. Als iemand is veroordeeld voor een ernstig misdrijf (met meer dan 4 jaar gevangenisstraf), dan kan ook ander vermogen worden geconfisqueerd waarvan de criminele herkomst aannemelijk is.
Nieuwe maatstaf*: in geval de confiscatie van het voorwerp is gevorderd, beoordeelt de rechtbank of aannemelijk is dat dit voorwerp onmiddellijk of middellijk afkomstig is uit enig misdrijf.*

Het Asset Recovery Office (ARO) krijgt operationele bevoegdheden

Het ARO verandert van een coördinerende functie naar ook een operationele entiteit van waaruit door aangewezen opsporingsambtenaren bepaalde bevoegdheden worden uitgeoefend. Bij de analyse en berekeningen is uitgegaan van het scenario met locatie van ARO bij en van een landelijke eenheid, niet zijnde de huidige regionale eenheid Den Haag.
Waar het ARO nu vooral faciliteert en informatie uitwisselt, krijgt het straks ook directe interventiemogelijkheden. Ten eerste kan het ARO bij urgente buitenlandse verzoeken direct overgaan tot spoedbevriezing - maximaal 7 dagen, een termijn waarbinnen voor het vervolg er een rechter naar dient te kijken. Ten tweede behoeft het ARO ten behoeve van de opsporing en identificatie van vermogensbestanddelen (in)directe toegang tot meer informatie (systemen en/of databases) kadaster, handelsregister, UBO-register, bankrekeningregister. En heeft zij de bevoegdheid om buitenlandse informatieverzoeken al dan niet te weigeren en/of aan voorwaarden te verbinden. Ten derde moet het

ARO kunnen reageren op urgente internationale informatieverzoeken binnen 8 uur[4]. Het is nog onduidelijk door wie en op welke wijze deze toegang wordt gefaciliteerd en/of de informatie met een 126nd-vordering is te verkrijgen binnen de voorgeschreven termijnen.
Bovenstaande heeft verstrekkende consequenties. Het betekent in de praktijk een 24/7-operatie, met mensen die direct kunnen schakelen en relaties kunnen onderhouden waarbij het OM meer op de achtergrond meekijkt/oordeelt. Medewerkers moeten bovendien taalvaardig zijn (ook Engels omdat het om Europese samenwerking gaat). Vanuit de richtlijn worden bovendien meer eisen gesteld: nodige gekwalificeerd personeel is in aantallen en op inhoud dus zowel kwalitatief als kwantitatief. Verder moet het gaan om vertrouwelijk personeel, met beroepsgeheim, gespecialiseerde vaardigheden en bekwaamheden. Dit vraagt o.a. werven, opleiden tot opsporingsambtenaar, opleiden tot financiële opsporing (aanvullend), etc.

Bureau Vermogensbeheer

De richtlijn verplicht Nederland een professioneel Bureau Vermogensbeheer op te richten. Dit bureau moet in beslag genomen en geconfisqueerde goederen beheren: onroerend goed onderhouden, financiële instrumenten administreren, en zelfs bedrijven laten doordraaien als die zijn geconfisqueerd. Het bureau mag ook overgaan tot tussentijdse verkoop als voorwerpen snel in waarde dalen. De opbrengst gaat dan op een geblokkeerde rekening tot de rechter definitief heeft beslist. Politie gaat er bij deze uitvoeringstoets vanuit dat beheer op geen enkele manier, waaronder tijdelijke opslag of noodopslag bij geen capaciteit, door de politie uitgevoerd gaat worden.
Het is nog niet helder wanneer dit bureau komt (vóór of ná 23 november 2026?), waar het wordt gevestigd (CJIB, apart, bij het OM?) en hoeveel medewerkers er komen? Onder wie zijn bevoegdheid gaat het bureau functioneren? Is een integrale ketensamenwerking mogelijk? Bijvoorbeeld een Bureau Vermogensbeheer van en voor OM, Politie, CJIB en DRZ --> combi-bureau? Kan dit Bureau Vermogensbeheer in de toekomst ook de procesafspraken van het OM uitvoeren? Deze onduidelijkheden hebben consequenties voor de vraag wat er bij de politie blijft en wat naar het bureau gaat.

Huidige onduidelijkheden/ afhankelijkheden

- **Gegevensvordering bij buitenlands ARO-verzoek:** Als een buitenlands ARO vraagt om informatie over een niet-Nederlandse verdachte er geen Nederlandse verdachte en dus geen Nederlands strafbaar feit. Maar artikel 126nd Wetboek van Strafvordering (vordering tot verstrekking van gegevens) veronderstelt wel een opsporingsbelang bij een strafbaar feit. Kan dat artikel dan worden toegepast? En zo ja, onder welke voorwaarden?

- **Bevriezingsbevelen:** Het wetsvoorstel voorziet in een voorlopige bevriezing van maximaal 7 werkdagen (volgens de onderhavige richtlijn art. 11 lid 3). Maar wat als de procedure voor erkenning van het Europese bevriezingsbevel langer duurt? Dan zit er een gat. Het OM wil een bepaling vergelijkbaar aan wat er al bestaat voor geldelijke sancties: voorlopig beslag vooruitlopend op de erkenning.

[4] Er wordt van uitgegaan dat dit is conform richtlijn (EU) 2024/1260 art 10 lid 1 onder b: acht uur voor dringende verzoeken die betrekking hebben op de in artikel 6 bedoelde informatie die is opgeslagen in gegevensbanken en registers waartoe die bureaus voor de ontneming van vermogensbestanddelen rechtstreeks toegang hebben. We verwachten dat dit in lagere regelgeving zijn plek krijgt.

- **Opsporing en beslag na veroordeling:** Mag je na een onherroepelijk vonnis nog voorwerpen in beslag nemen die uit datzelfde misdrijf afkomstig zijn? Volgens de richtlijn wel, zie art 17. Het schrijft impliciet zelf een Europese samenwerking voor. Dat zijn dan extra werkzaamheden. Dat roept allerlei vragen op over de juridische grondslag, over ne bis in idem, over de vraag of je nog van een "verdenking" kunt spreken.

Bovenstaande punten raken direct aan hoe wij als politie vermogensonderzoeken uitvoeren, wie we als politie moeten identificeren en hoever de politie moeten gaan in het achterhalen van eigendomsstructuren.

Wat betekent dit voor de politie?
De consequenties zijn aanzienlijk. Het ARO moet substantieel worden uitgebreid - niet alleen in aantallen, maar ook in bereikbaarheid (24/7 voor urgente verzoeken) en expertise (taalvaardig, kennis van buitenlandse rechtsstelsels, snel kunnen schakelen). En er zal mogelijk voor NCBC een nieuw team dienen te komen. En de financiële afdelingen bij de opsporing van de regionale eenheden krijgen er mogelijk ook werk bij, want de nieuwe confiscatiemogelijkheden leiden tot meer vermogensonderzoeken, over langere periodes, met internationale dimensies.

Wat betreft de ICT veronderstelt het wetsvoorstel nieuwe systemen die fundamenteel anders werken dan de huidige (voorwerpgericht in plaats van persoonsgericht. De ontwikkeling van dergelijke systemen en/of aanpassingen in de huidige systemen hebben tijd nodig. Het OM kiest ervoor om in de eerste periode handmatig te werken. Dat betekent niet alleen meer werk, maar ook meer kans op fouten, langere doorlooptijden, en waarschijnlijk de noodzaak om het in de beginfase geconcentreerd te houden bij een beperkte groep mensen die weet hoe het moet. Dit brengt de politie voor de vraag of de aanpassing van de (eigen) systemen later niet bijgesteld, aangepast en/of bij een gezamenlijk systeem zelf overbodig zal worden.

Beleid en verantwoording
Over de toepassing van NCBC zal het OM nadere beleidsregels ontwikkelen Te denken valt daarbij aan regels omtrent wanneer je tot confiscatie zonder veroordeling overgaat? Wat zijn de criteria? Hoe verhoudt het zich tot een eventuele strafvervolging?

Die beleidsregels zullen uiteindelijk ook uitvoeringsconsequenties hebben die invloed hebben op de uitkomsten van deze uitvoeringstoets.

Tijdsplanning en risico's
De deadline is 23 november 2026. Dat is over 12 maanden. In die tijd moet:

- De wetgeving definitief worden (met beantwoording van de 21 vragen van het OM en uitwerking lagere regelgeving);
- De ICT worden ontwikkeld nadat uitgangspunten duidelijk vastgelegd zijn;
- Personeel worden geworven (op een krappe arbeidsmarkt, voor gespecialiseerde functies);
- Beleid worden ontwikkeld (criteria voor toepassing NCBC);
- Pilots worden gedraaid;
- Opleidingen worden aangepast en medewerkers worden opgeleid (de basisopleiding voor nieuwe medewerkers, de opleiding gespecialiseerde financiële opsporing en eventueel de ESI opleiding).

De politie voorziet dat de implementatie periodiek moet worden gemonitord, bijgestuurd en waar nodig aangepast.

Conclusie

De nieuwe richtlijn lost reële problemen op. De miljoenen die nu op bewaarrekeningen staan en niet kunnen worden afgepakt, kunnen straks wel worden geconfisqueerd. Criminelen die vluchten of overlijden voordat ze veroordeeld zijn, kunnen hun vermogen niet meer veiligstellen via erfgenamen. Onverklaarbaar vermogen kan worden aangepakt ook als het niet direct uit de bewezen feiten komt. Tegelijkertijd brengt het grote veranderingen met zich mee. Andere registratiesystemen, andere werkwijzen, andere bevoegdheden voor het ARO, 24/7-bereikbaarheid.

Voor de politie betekent het in ieder geval: substantiële capaciteitsuitbreiding, nieuwe expertise, andere werkwijzen, en waarschijnlijk een flinke periode van handmatig pionieren voordat de systemen op orde zijn. Het is belangrijk dat we daar realistisch over zijn in de voorbereiding en de planning.

2.2 Overzicht richtlijn

Richtlijn 2024/1260 bundelt en versterkt de Europese wetgeving op het gebied van vermogensontneming. De richtlijn introduceert zes belangrijke veranderingen die met de concept implementatiewet directe impact hebben op de politieorganisatie:

Onderwerp	Belangrijkste wijziging
Non-Conviction Based Confiscation (NCBC)	Verplichte mogelijkheid tot confiscatie zonder veroordeling bij vlucht, overlijden, ziekte of verjaring
Onverklaarbaar vermogen	Confiscatie mogelijk wanneer waarde niet in verhouding tot legaal inkomen en verbondenheid met criminele organisatie
Asset Recovery Offices (ARO)	(in)directe toegang tot (meer) registers, spoedbevriezing (max. 7 dagen)
Vermogensbeheer	Verplicht gespecialiseerd Bureau voor Vermogensbeheer[5] met taken voor waarde behoud en tussentijdse verkoop
Nationale strategie	Verplichte strategie met prioriteiten, taken, verantwoordelijkheden en middelen (deadline: 24 mei 2027)
Rapportage en statistieken	Jaarlijkse gedetailleerde statistieken aan Europese Commissie (deadline: 31 december)[6]

[5] Asset Management Office (AMO) genoemd in de richtlijn en Memorie van Toelichting

[6] Dit is een verplichting van de staat; hoe en welke informatie de staat van de politie wil en welke termijnen hieraan verbonden zijn en hoe dit vorm gegeven moet worden is op dit moment voor de politie nog onduidelijk.

2.3 Implementatietermijnen

De richtlijn kent strikte implementatietermijnen:

- 23 november 2026: Transpositie in nationale wetgeving;
- 24 mei 2027: Nationale strategie aangenomen en bevoegde autoriteiten gemeld;
- 31 december (jaarlijks): Statistieken aan Europese Commissie;
- 24 november 2028: EU-uitvoeringsverslag Commissie.

3. Operationele impact

3.1 Non-Conviction Based Confiscation (NCBC)

Impact:

- Nieuw juridisch instrument dat Nederland nog niet kent - vereist volledig nieuwe procedure;
- Oprichting gespecialiseerd NCBC-team met 15 FTE voor verkenning nieuwe regelgeving en t.b.v. complexe vermogensonderzoeken;
- Ontwikkeling nieuwe werkprocessen en protocollen in samenwerking met OM;
- Specialistische scholing vereist voor juridische en financiële expertise; 22.100 euro incidentele kosten.

NCBC biedt belangrijke toegevoegde waarde in zaken waar verdachten zijn gevlucht, overleden of langdurig ziek zijn. Het huidige systeem laat crimineel vermogen in deze gevallen liggen. Het nieuwe instrument sluit deze lacune.

3.2 Asset Recovery Offices (ARO)

Impact:

- Totaal benodigde capaciteit 18 FTE;
- Locatie bij een landelijke Eenheid;
- Directe toegang tot kadaster, handels- en UBO-registers, bankrekeningregisters - vereist ICT-koppelingen;
- Snelle toegang tot fiscale gegevens en crypto-informatie - afspraken met Belastingdienst en externe partijen;
- Spoedbevriezingsbevoegdheid (max. 7 dagen) - nieuwe wettelijke grondslag en procedures;
- Korte responstijd voor urgente internationale verzoeken - 24/7 beschikbaarheid vereist;
- SIENA-implementatie voor internationale samenwerking - training en systeemintegratie;
- Verplichte vermogensopsporing bij feiten met aanzienlijk economisch voordeel.

De uitbreiding van ARO is de grootste capaciteitsimpact van de richtlijn. De 8-uurs responstijd voor urgente verzoeken vereist structurele 24/7 beschikbaarheid via piketregeling of andere oplossing. Dit heeft significant effect op personele inzet en kosten. Bureau Impactanalyse heeft een werklastmeting gedaan naar de huidige werkzaamheden van ARO en interviews afgenomen om te komen tot een inschatting van de toekomstige werkzaamheden. Voorts zijn er aanvullende interviews gedaan met de diverse adviseurs en medewerkers van de betreffende portefeuille.

3.3 Financiële recherche regionale eenheden en noodhulpdiensten

Impact:

- Op dit moment is de (mogelijke) impact op de financiële recherche en mogelijk op de noodhulpdiensten niet in beeld;
- Focus verschuift naar systematisch vermogensonderzoek parallel aan strafrechtelijk onderzoek;
- Meer expertise vereist voor complexe financiële constructies en internationale vermogensstromen;
- Intensievere samenwerking met FIOD en Belastingdienst.

3.4 (Landelijk) Internationale Rechtshulp Centrum ((L)IRC)

Impact:

- Uitbreiding met in totaal 6 FTE voor extra werkzaamheden voor alle eenheden (IRC's) en het LIRC;
- Toename internationale verzoeken door versterkte ARO-samenwerking en SIENA-implementatie;
- Strikte termijnen voor beantwoording verzoeken - procesoptimalisatie noodzakelijk;
- Extra capaciteit voor verwerking en coördinatie internationale verzoeken;
- Training medewerkers in nieuwe procedures en SIENA-gebruik.

3.5 Beslag

Impact:

- Capaciteitsuitbreiding totaal: 5,52 FTE[7];
- Toename beslag, administratie, kosten beslagruimte intern politie, externe berger, kosten wijziging werkproces, IV en vervoer;
- Toename aantal klachten;
- Toename risicoschadeclaims;
- Toename vervoer en opslag waardevolle goederen;
- Realiseren track en trace waardevolle goederen --> UVN Unieke Voorwerp Nummer, totale incidentele kosten zijn geraamd op 401.500 euro.

Belangrijk/voorbehoud

Er is op dit moment nog geen zicht op de impact ten gevolge van toename inbeslagnames cash-geld.
Ook zijn de proces herinrichtingskosten/business change kosten, o.a. samenwerken met de eenheden en een landelijk projectteam en budget voor communicatiemiddelen nog niet in beeld gebracht.
Dit zijn daarom PM posten voor deze impactanalyse.

[7] Bron: (Interne) notitie_beslag_po_v5.doc, capaciteit is inclusief kosten werkzaamheden afhandeling klachten en schadeclaims voortvloeiend uit beslag.

4. Organisatorische impact

4.1 Bureau voor Vermogensbeheer

De richtlijn verplicht tot oprichting van minimaal één gespecialiseerd Bureau voor Vermogensbeheer. Voor de politie betekent dit:

- Er is nog geen zicht op of hiervoor extra capaciteit nodig is voor de politie;
- Nieuwe organisatie of aanwijzing bestaande organisatie met uitbreiding capaciteit;
- Gespecialiseerde expertise voor waardebehoud, tussentijdse verkoop en beheer going concerns;
- Samenwerking met ARO voor efficiënt beheer bevroren goederen;
- ICT-systemen voor administratie en monitoring vermogensportefeuille;
- Internationale samenwerking bij grensoverschrijdende vermogenszaken.

De benodigde Capaciteit Bureau Vermogensbeheer wordt in overleg met OM en JenV nader bepaald. Dit valt deels buiten de scope van de impact op de politieorganisatie maar raakvlakken met ARO en NCBC vereisen goede afstemming.

4.2 Governance en sturing

Impact:

- Er is nog geen zicht op of hiervoor extra capaciteit nodig is voor de politie;
- Nationale strategie vermogensontneming moet uiterlijk 24 mei 2027 zijn aangenomen;
- Politie speelt belangrijke rol in ontwikkeling strategie samen met OM, FIOD, Belastingdienst en rechterlijke macht;
- Strategie moet helder maken: prioriteiten, taken/verantwoordelijkheden, coördinatiemechanismen, middelen en opleidingen;
- Periodieke evaluatie en bijwerking strategie (minimaal elke 5 jaar);
- Nieuwe coördinatiestructuur tussen alle betrokken organisaties noodzakelijk.

4.3 Rapportage en monitoring

Impact:

- Er is nog geen zicht op of hiervoor extra capaciteit nodig is voor de politie;
- Jaarlijks verzamelen gedetailleerde statistieken over bevriezingen, confiscaties en internationale verzoeken en waardebepalingen in binnen- en buitenland;
- Rapportage aan Europese Commissie uiterlijk 31 december van volgend jaar;
- Nieuwe registratiesystemen voor uniforme dataverzameling over alle eenheden;
- Capaciteit voor data-analyse en rapportage;
- Uitsplitsing vereist naar soorten confiscatie (NCBC, onverklaarbaar vermogen, derden) en waarde vergelijking.

5. ICT en IV-systemen

Impact:[8]

- Structurele kosten op basis van 1680 uren/129 euro per jaar, dit komt neer op een totaalbedrag per jaar van 216.720 euro;
- Incidentele IV-kosten 1.175.00 euro;
- Dit is exclusief aanpassingen SUMMIT, nieuwe tools ten behoeve van NCBC, jaarlijkse licentiekosten nieuwe tools (op dit moment is hier nog geen zicht op omdat dit afhankelijk is van ketenpartners en keuzes).

Informatievoorzieningen worden mogelijk geraakt op de volgende aspecten:

- Rapportages obv RAPP-registraties à la Drugs (cijfers voor Europa en PF sturing/control);
- Registratiekwaliteit aan de “voorkant” à la BIB (veranderkundige kant);
- Invoering UVN met scanbare QR-code voor Confiscatie met voorrang implementeren (hardware?);
- RAPP-registratie obv object/voorwerp met ontbrekend subject (VE) mogelijk maken;
- Termijnbewaking ten behoeve van ARO;

Bevriezing kunnen registreren

- Registratie van de (taxatie)waarde;
- Aanpassingen in geplande KSVB?
- Geautomatiseerde ontsluiting van infobronnen tbv ARO?
- Koppeling van systemen Siena aan DIAS noodzakelijk?
- Uitbreiding IV-werkplekken door toename ARO medewerkers?

- Dedicated IV-Tool voor ARO wenselijk/vereist?

Deze aspecten dienen nader te worden beoordeeld/geanalyseerd.

Voor de IV zijn de volgende stappen te zetten:

- Vooronderzoeken (FINEC, Beslag, werkproces/IV);
- Analyses (op voorstaande aspecten);
- Voorbereiding (organisatie en uitwerking);
- Realisatie/test (bouw en wijzingen).

[8] Bron: (Interne) notitie_beslag_po_v5.doc

5.1 Benodigde IV-ontwikkelingen

De implementatie vereist substantiële ICT-investeringen:

Systeem/koppeling	Doel	Prioriteit
Koppelingen kadaster, handelsregister, UBO-register etc.	ARO heeft handmatige toegang voor vermogensopsporing De wens is dat ARO de systemen efficiënter kan bevragen. Nieuwe medewerkers moeten allen een nieuw account krijgen	**Hoog**
SIENA implementatie	Internationale samenwerking met 8-uurs responstijd	**Hoog**
Registratiesysteem NCBC	Zaaksadministratie non-conviction based confiscation	**Hoog**
Statistieken en rapportagesysteem	Jaarlijkse EU-rapportage met gedetailleerde cijfers	**Hoog**
Koppeling fiscale gegevens	Snelle toegang ARO tot fiscale informatie en bankmutaties	Midden
Crypto-tracking systemen	Opsporing digitaal vermogen en crypto-valuta	Midden

5.2 Implementatierisico’s ICT

Belangrijkste risico's:

- Complexe koppelingen met externe registers - afhankelijkheid van andere organisaties;
- Privacy en informatiebeveiliging - strikte waarborgen vereist voor toegang gevoelige data;
- Krappe implementatietermijn - gefaseerde aanpak noodzakelijk met prioritering;
- Integratie met bestaande systemen - backward compatibility en data-migratie.

6. Capaciteit en middelen

Samenvatting capaciteitsbehoefte

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de geschatte structurele capaciteitsbehoefte vanaf Q4 2025:

Onderdeel structureel	Capaciteit (FTE)	Kosten
Internationaal Rechtshulp Centrum	6	
Landelijke IRC (coördinatie)	1	
Asset Recovery Office (ARO)	18	
Non-Conviction-Based-Confiscation (NCBC)	15	
IV-werkzaamheden	-	€ 216.720
Beslagafdelingen/werkzaamheden inclusief werkzaamheden klacht en schadeclaims voortvloeiend uit beslag	5,5	
TOTAAL STRUCTUREEL in FTE	**44,5**	€ 7.533.715
TOTAAL STRUCTUREEL in kosten		**€ 7.750.435**

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de geschatte incidentele kosten vanaf Q 20216

Onderdeel incidenteel	Bedrag
Beslag BUV	**€** 451.500
IV/ICT	**€** 1.175.000
Huisvestingskosten ARO/NCBC	PM
Specialistische trainingen diverse afdelingen	PM
NCBC-training	**€** 22.100
Overige incidentele beslagkosten	PM
IV kosten aanpassingen SUMMIT	PM
TOTAAL INCIDENTEEL	**€ 1.648.600**

Totaal geraamde kosten

De structurele totale kosten per jaar van capaciteit van 44,5 FTE worden geraamd op 7.533.715 euro[9] en de structurele kosten per jaar inhuur voor IV worden geraamd op 216.720 euro. In totaal zijn de structurele kosten geraamd op **7.750.435 euro.**

De incidentele kosten voor IV, opleidingskosten beslag etc. worden op dit moment geraamd op **1.648.600 euro.**

Voorbehoud

- Huisvestingkosten van het nieuwe ARO-team en het NCBC-team zijn niet opgenomen in de incidentele kostenposten en zijn daarom PM posten.

- Scholingskosten zijn opgenomen in normtarieven per FTE. Specialistische trainingen inclusief de daarbij behorende kosten die noodzakelijk zijn voor NCBC-procedures, ARO-bevoegdheden, SIENA-gebruik en financiële recherche zijn extra kosten die niet in de normtarieven zijn berekend. Op dit moment is nog geen zicht op mogelijke extra kosten voor deze specialistische training.

[9] Normtarieven 2025 (oktober 2025)

7. Risico's en mitigerende maatregelen

Implementatierisico's

Risico	Impact	Mitigerende maatregel
Krappe implementatietermijn (23 nov 2026)	**HOOG**	Gefaseerde aanpak met prioritering, vroeg starten werving, parallelle trajecten
Wervingsproblematiek gespecialiseerde expertise	**HOOG**	Vroeg starten werving, aantrekkelijk arbeidsvoorwaardenpakket, interne opleidingstrajecten
Complexe ICT-koppelingen met externe partijen	MIDDEN	Vroeg overleg met externe partijen, fallback-oplossingen voorbereiden, gefaseerde implementatie
Onderschatting capaciteitsbehoefte	MIDDEN	Evaluatiemoment 2027 voor bijstelling, ingroeipad met flexibiliteit, monitoring werkdruk
Onvoldoende wetgeving gereed	**HOOG**	Nauw betrokken bij wetstraject, vroeg procesontwerp starten, pilots voorbereiden
24/7 beschikbaarheid ARO voor 8-uurs responstijd	**HOOG**	Piketregeling of poolmodel, afstemming verwachtingen EU-niveau, monitoring daadwerkelijke vraag

8. Conclusies en aanbevelingen

De implementatie van het wetsvoorstel confiscatie heeft substantiële forse impact op de Nederlandse politieorganisatie. De EU-richtlijn biedt krachtige nieuwe instrumenten om criminelen hun financiële basis te ontnemen, maar vereist wel aanzienlijke investeringen in capaciteit, systemen en expertie.

Belangrijkste conclusies

- Capaciteitsuitbreiding van 44,5 FTE is noodzakelijk, verdeeld over ARO, NCBC, Beslag en IRC;
- Extra kosten voor structurele IV-werkzaamheden d.m.v. inhuur van zijn noodzakelijk;
- ARO is de grote capaciteitsimpact, met 24/7 beschikbaarheid voor 8-uurs responstijd;
- NCBC is grote capaciteitsimpact;
- Substantiële ICT-investeringen nodig voor koppelingen registers, SIENA, registratiesystemen en rapportage-instrumenten;
- Kosten voor aanpassingen Beslag noodzakelijk;
- Implementatietermijn is krap - gefaseerde aanpak met prioritering is noodzakelijk;
- Wervingsproblematiek gespecialiseerde expertise is groot risico - **vroeg starten werving essentieel.**

Aanbevelingen

- Start onmiddellijk met werving gespecialiseerde expertise voor ARO, NCBC-team, extra capaciteit voor Beslag en de IRC/LIRC;
- Zorg voor adequate financiering vanaf 2025 voor zowel voorbereiding als structurele capaciteit;
- Start vroeg overleg met externe partijen voor ICT-koppelingen (kadaster, KvK, registers etc.);
- Bouw evaluatiemoment in 2027 in voor bijstelling capaciteit op basis van daadwerkelijke werkdruk;
- Zorg voor nauwe betrokkenheid bij wetstraject NCBC en ontwikkeling nationale strategie;
- Ontwikkel piketregeling of poolmodel voor 24/7 beschikbaarheid ARO;

Met tijdige besluitvorming over financiering en capaciteit, en een strakke projectmatige aanpak, is volgens de politie succesvolle implementatie van de confiscatierichtlijn haalbaar. Dit vergt wel commitment van alle betrokken partijen en prioritering van dit dossier.